

6 Estq; duplicitis generis, i.voluptas & dolor;
2.affectus & hinc sequentes actiones.

S C H O L . Appellatio voluptatis & doloris hoc in loco generalior est. Aliâs restringitur ad temperantiam, & tunc intelligitur de iis, quæ ex cibo & potu percipiuntur. Voluptas igitur hîc intelligitur ea, quæ ex quâvis re bonâ percipiuntur, sive animi ea sit, sive corporis, ut dolor, qui ex quâvis re malâ. Ut autem tum voluptas tum dolor intra limites & cancellos τῆς μεσότητος continentur, virtutis moralis imperio ut se se subjiciant necesse est. Et certè ad honestatis actionem non parum, momenti adfert legimus modus in lâtando & do-, lendo, quorum ille monstrat honestam voluptatem, hic verò honestum dolorem. Voluptas ex Reipub. bo-, no justa est, dolor ex ejusdem detimento justus, modo adit virtutis frenum. Davidis voluptas, quam ex receptione arcæ federis percipiebat, erat bona; quam verò percipiebat ex numeratione populi, mala; illam enim gubernabat virtus, videlicet pietas erga Deum; hanc verò gubernabat vitium, nempe superbia. Hoc modo virtus moralis est ὡς ηδει καὶ λυπηρή, ut docet Aristot. lib. 2. Eudemiorum cap. 2. Quæ quum ita sint, certum est, virtutem moralem etiam versari circa affectus & actiones, ut docet Aristotel. lib. 2. Ethic. Nicom. cap. 2. Voluptas enim & dolor sunt comites affectuum & actionum.

occupans

7 Subjectum externum est duplex: Deus, & Homo.

S C H O L . Hoc docemur etiam in Decalogo, ubi generalissima virtus, nempe charitas, ad duo dirigitur, videlicet ad Deum, ut in primâ tabulâ, & ad hominem, ut in secundâ.

8 Adjunctum virtutis vel est commune, vel proprium.